

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ

Grup Başkanlığı

DTP

Sayı : 327
Tarih : 11.09.2008

4994

TÜRKİYE BÜYÜK MİLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sn.Faruk Çelik tarafından Anayasa'nın 98. ve İç Tüzüğü'nün 96. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

İstanbul'un Sefaköy ilçesinde 8 yıllık Desa çalışanı olan Emine Arslan'ın sendikal çalışmalar yaptığı için, çalışma performansındaki düşüklük bahane edilerek 3 Temmuz tarihinde kıdem ve ihbar tazminatı, izin ücretleri ve çalışmış olduğu Haziran ayının maaşı ile 144 saatlik mesai ücreti ödenmeksizin iş akdi fesh edilmiştir. Emine Arslan'ın kendisine yapılan haksızlığa karşı eyleme geçmesi ve kadın örgütlerinin bu eylemi desteklemesi sonucunda, Desa firmasındaki işçilerin çok kötü koşullarda çalıştırıldıkları kamuoyuna yansımıştır.

Çorlu'da Tabakhane, Düzce ve Sefaköy'de hazır giyim fabrikalarına sahip olup, çanta, cüzdan, deri mont ve deri giysilik üretimi yapan Desa Fabrikası bünyesinde 1200 işçi çalışmaktadır. İşçiler asgari ücret düzeyinde ücret alıp, ücret artırımını keyfi bir şekilde yapılmaktadır. Eşit işe eşit ücret ilkesi uygulanmadığı gibi, çalışma saatleri haftalık 45 saatin oldukça üzerinde olduğu, haftada üç gün "sabahlama" denen uygulamaların yapıldığı ve işçilerin sabahlamalarla birlikte 36 ile 40 saat sürekli çalıştırıldığı, yasal sürelerin çok üzerinde olan bu mesai uygulamalarının bordrolara yansıtılmadığı ve çalışanlara biri resmi olup diğeri gayri resmi olan iki ayrı ücret ödemesi yapıldığı bildirilmektedir.

Sefaköy işletmesinde çoğu işçinin Pazar günü dâhil olmak üzere çalıştırıldıkları, işçilere çok özel durumlar olan ölüm, doğum, hastalık ve hamilelik sırasında bile izin verilmediği belirtilmektedir. Mesai saatlerine itiraz eden işçilerin işten atılmakla tehdit edildiği, 300 civarında bayan işçi çalıştırılmasına rağmen emzirme odası ve kreş gibi olanakların bulunmadığı, aynı durumun diğer işyerlerinde de söz konusu olduğu bilinmektedir. Özellikle Sefaköy fabrikasında işçilerin çalıştıkları ortamda havalandırma bulunmamasından dolayı işçilerin üretim sırasında kullanılan kimyasal içerikli maddelerin olumsuz etkisine maruz kaldıkları, işyerlerinde verilen yemeklerin kötü olmasından kaynaklı olarak işçilerin çoğunlukla dışarıdan kendi ceplerinden ödeyerek yemek yedikleri, tuvaletlerin yetersiz olduğu, tuvaletlerin çalışma süresi boyunca belli saatler dışında kapalı tutulmakta ve insan sağlığını tehdit edecek boyutta kirlilik arz ettiği, bizzat işçiler tarafından ifade edilmektedir. Desa'ya bağlı işyerlerinde sigortasız işçi çalıştırıldığı ve iş sağlığı ile güvenliği konusunda herhangi bir tedbirin alınmadığı dile getirilmektedir.

Deri İş Sendikası'nın Mart ayı içerisinde Desa İşletmesinin işçileri ile görüşmeye başlaması ve Nisan ayı itibariyle işçilerin sendikaya üye olması İşvereni rahatsız etmiş olup işçilerin sendika üyesi olduklarını öğrenilince, 29 Nisan tarihinden itibaren işçi çıkarılmaya başlanmıştır. Öncelikle işçilere sendikadan istifa etmeleri yönünde baskı yapılmış, sorgu odaları oluşturulmuş, 1 Mayıs'da işyerine noter getirtilerek ustalar aracılığı ile tespit edilen işçiler istifaya zorlanmıştır. İstifa etmeyi kabul etmeyen 41 işçinin işine son verilmiştir. Düzce'de işten çıkartılan işçilerin çalışmış oldukları ayın ücretleri, mesai ücretleri, kıdem ve ihbarları ödenmeden iş akitleri feshedilmiştir. Sendika, Emine Arslan'ın da dahil olduğu 38 işçi için geri iade davaları açmış olup bu sürecin işlediği ifade edilmektedir.

İşverenin bu süre içerisinde sendikanın görüşme taleplerini geri çevirip, gerek kamuoyuna ve gerekse de üretim yaptığı diğer firmalara işçilerin işten atılmasında sendikal bir neden olmadığı şeklinde açıklamalar yapmaktadır.

1. Yukarıda ismi geçen Desa firması hakkında Bakanlığınız tarafından şimdiye kadar herhangi bir yasal işlem yapılmış mıdır?
2. İşçilerin sendikaya üye olmaları ve örgütlenmeleri önündeki engellerin kaldırılması ile işverenler tarafından, işçilerin örgütlenmeleri karşısında işten atılmalarını veya sendikaya üye olmaktan vazgeçmeye zorlanmalarını engellemek için Bakanlığınız tarafından bugüne kadar herhangi bir çalışma yapılmış mıdır? Yapılmamışsa bu konuda bir çalışma yapmak gündeminizde var mıdır?
3. İşlerinden uzaklaştırılan çalışanların iş yerlerine geri alınması ve sendikal örgütlenme haklarının yasal düzenlemeye kavuşması nasıl sağlanacaktır?
4. İşçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin alınması ve bu tedbirlerin uygulanması konusunda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Bakanlığınızın bu ve benzeri iş kollarındaki taşeron tarzı çalışma sisteminin, Avrupa ülkelerindekine benzer bir kısıtlamayla denetlenmesi yönünde bir girişimi var mıdır?
6. ILO sözleşmesi ve AB ile uyum mevzuatı çerçevesinde yapılması vaat edilmiş olan iş yaşamı ile ilgili düzenlemeleri açıkça ihlal eden bu tür olaylara müdahale edilmemesi, Bakanlığınızın işverenler lehine açıkça tutum aldığı anlamına gelmiyor mu? Bu bir suç değil midir?